

Ob mednarodnem dnevu dostojnega dela (7. oktober 2018)

Ocenimo delodajalce! – Mladi, tokrat kriterije postavljamo mi

Mednarodna konfederacija sindikatov (ITUC) je 7. oktober razglasila za mednarodni dan dostojnega dela, z njim pa opozarja na pomen dostojnega dela in spoštovanja pravic vseh delavk in delavcev. Za spremljanje kakovosti zaposlitev skrbijo tudi nekatere druge mednarodne organizacije in tudi na Sindikatu Mladi plus se vsakodnevno zavzemamo ter na različne načine borimo za dostojno delo in dostojno življenje.

Letos ob tej priložnosti vsem mladim predstavljamo novo orodje, ki smo ga razvili v okviru mednarodnega partnerstva Transparency At Work (www.transparencyatwork.org), s pomočjo katerega želimo spodbuditi ustvarjanje kakovostnih in dostojnih zaposlitev.

V okviru projekta Kažipot do dostojnega dela smo razvili orodje, s katerim bomo mladi lahko ocenjevali svoje delovne izkušnje. Mladi se namreč na trgu dela velikokrat srečujemo z mnogimi ovirami, in sicer tako že pri samem vstopu na trga dela kot tudi pri samem delu. Mladi so na trgu dela velikokrat izkoriščeni in razlogov za to je lahko več. Veliko delodajalcev mlade sili v sprejemanje kakršnihkoli pogojev dela, z argumentom, da naj bodo hvaležni, da sploh imajo priložnost za delo. Prav tako mladi slabo poznajo svoje pravice, če pa že, se zaradi nestalnih in prekarnih oblik dela ter zaradi strahu pred izgubo dela zanje ne znajo postaviti.

Zato želimo zdaj mladim pomagati pri iskanju in ocenjevanju dobrih in slabih delodajalcev. S tem namenom smo se priključili mednarodni kampanji Transparency At Work, v okviru katerega je nastala spletna platforma, s pomočjo katere lahko mladi ocenijo svojo delovno izkušnjo in s tem tudi samega delodajalca. Verjamemo, da lahko s skupnimi močmi zagotovimo varen in transparenten trg dela.

Z vprašalnikom, ki je dostopen na omenjeni spletni platformi, želimo na Sindikatu Mladi plus mladim pomagati pri iskanju transparentnih in verodostojnih informacij o različnih delodajalcih. Z vprašalnikom bomo v naslednjih mesecih mlade po Sloveniji spodbujali k izpolnjevanju, ocenjevanju svoje delovne izkušnje in soustvarjanju verodostojne baze delodajalcev.

Zato vabimo vse mlade – pomagajte nam do sprememb! Vzemite si nekaj minut vašega časa in rešite vprašalnik. Naš cilj je zgraditi verodostojno bazo delodajalcev in mladim omogočiti dostojno delo v vseh panogah, in sicer tako na nacionalni kot mednarodni ravni.

Vprašalnik je dostopen na www.transparencyatwork.org/si

OCENIMO DELODAJALCE!

Do zdaj so delodajalci ocenjevali zaposlene, zdaj imamo priložnost, da **mi** ocenimo **njih**.

Pomagaj nam ustvariti kakovostno in transparentno bazo delodajalcev.

KAŽIPOT
DO DOSTOJNEGA DELA

Naj se ve, kdo dobro skrbi za svoje zaposlene in komu se je bolje izogniti (dokler ne izboljša delovnih pogojev).

Kakšen je položaj mladih v Sloveniji

Na Sindikatu Mladi plus položaj mladih vseskozi preverjamo med mladimi samimi in na podlagi njihovih zgodb ter izkušenj raziskujemo, kakšen je njihov položaj na trgu dela. V ta namen smo za potrebe raziskave *Mladi in dostojno deli* tudi opravili med mladimi dve anketi, in sicer v času med 4. 12. 2017 in 29. 3. 2018, bili pa sta namenjeni tako mladim zaposlenim kot mladim brezposelnim. S prvo anketo smo želeli preveriti poznavanje pojmov in institucij, povezanih z vstopom na trg dela in brezposelnostjo ter s pravicami mladih v času brezposelnosti. Anketa je bila aktivna od 5. 12. 2017 do 20. 2. 2018. V tem času jo je rešilo 354 mladih, od tega v celoti 266, ter delno 88 oseb. Z drugo anketo pa smo preverjali, kako dobro mladi poznajo dostojno in prekarno delo, zanimal nas je njihov odnos do vprašanj, povezanih z omenjenima pojmomoma, zanimalo nas je njihovo poznavanje pravic v času zaposlitve in izkušnje z diskriminacijo pri iskanju zaposlitve ter na delovnem mestu. Anketa je bila aktivna od 8. 2. 2018 do 29. 3. 2018. V tem času jo je rešilo 255 mladih, od tega v celoti 238 ter delno 17 oseb.

Celotna raziskava je dostopna tu: <https://www.mladiplus.si/zgodbe/dostojno-delo/>

Nadure:

27 odstotkov mladih opravlja nadure vsaj enkrat na teden. 30 odstotkov pa jih ne dobi plačila za opravljene nadure ali dodatnih prostih dni.

Izsledki naše raziskave so pokazali, da kar 65 odstotkov vprašanih pri svojem delu redno opravlja nadure. **Le 35 odstotkov vprašanih je povedalo, da nikoli ne opravlja nadur**, 27 odstotkov opravlja nadure vsaj enkrat na teden, 13 odstotkov opravlja nadure vsaj enkrat na mesec, 13 odstotkov vprašanih pa opravlja nadure manj kot enkrat mesečno. 12 odstotkov vprašanih je odgovarjalo v kategoriji drugo, v kateri so zapisali: vsak dan, večkrat na teden, nimam nadur, sam si urejam delovnik, delam periodično, odvisno od količine dela, nimam določenega urnika, nekajkrat na leto, 70 nadur mesečno, ko zaključujemo projekte.

30 odstotkov vprašanih za nadure ne dobi plačila ali dodatnih prostih dni. Kar tretjina mladih torej nadure opravlja brez povrnjene protivrednosti v plačilu oziroma v obliki koriščenja prostih ur, kljub temu, da so tako po zakonu kot po sodni praksi nadure vredne več kot ure v sklopu predvidenega delovnega časa.

Diskriminacija:

27 odstotkov vprašanih je že bilo deležnih deležnih diskriminacije na delovnem mestu. Ko smo anketirance prosili naj opišejo, kaj se jim je zgodilo, so največkrat odgovorili, da so bili deležni diskriminacije na podlagi narodnosti in spola. Pri tem prevladujejo osebe ženskega spola, ki omenjajo spolno nadlegovanje, opazke o partnerskih zvezah in načrtovanju družine ter nižje plačilo za enako delo. Velikokrat se med odgovori pojavi tudi podatek, da so bili anketiranci v času, ko so delo opravljali prek študentske napotnice, na delovnem mestu obravnavani kot manjvredni. Večkrat so bili na enakem delovnem mestu tudi manj plačani kot sodelavci, prav tako pa so bili tudi izpostavljeni mobingu.

Ko smo anketirance vprašali, ali so bili na delovnem mestu deležni neprimernih opazk, jih je več kot polovica (54 odstotkov) odgovorila, da so že doživeli to izkušnjo. Kar 39 odstotkom vprašanih se je na razgovoru za delo že zgodilo, da je delodajalec jasno preferiral osebo enega spola, čeprav to za konkretno delovno mesto ni bilo ustrezno.

Ker so naša ciljna publika mladi, ki so načeloma šele na pragu odraslosti in samostojnega življenja, smo anketirance vprašali tudi, ali so že kdaj na razgovoru za zaposlitev prejeli vprašanje o načrtovanju družine. Rezultati kažejo, da je kar 21 odstotkov mladih na razgovoru za službo že dobilo omenjeno vprašanje, kljub temu da je to po zakonu prepovedano.

Sindikat Mladi plus